

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4
วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
Development of Academic Achievement Using Problem-Based Learning (PBL)
Technique Based on the Four Noble Truths in Social Studies, Religion,
and Culture for Grade 6

วัชรินทร์ ม่วงกะลา

Watcharin Muangkala

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 4, Thailand

Corresponding author. Email: Watcharinm6666@gmail.com

(Received: March 1, 2025; Revised: March 15, 2025; Accepted: March 18, 2025)

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องศาสนากับการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยนาคำ ให้มีค่าตามเกณฑ์ร้อยละ 80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องศาสนากับการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยนาคำ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยนาคำ จำนวน 3 แผนเรียนรู้ 2) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นแบบ ประเมิน 4 ตัวเลือก ก่อนเรียนจำนวน 30 ข้อ หลังเรียน จำนวน 30 ข้อ 3) แบบประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 จำนวน 20 ข้อ

ผลการศึกษาพบว่า

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยนาคำ มีผลสัมฤทธิ์เท่ากับร้อยละ 83.18 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยนาคำ พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีคะแนนสูงขึ้น และจากการทดสอบค่าที (t-test) พบว่า คะแนนทดสอบก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 22.97, S.D. = 2.25) และทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 33.27, S.D. = 2.20) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยนาคำ พบว่า ความพึงพอใจของ

นักเรียน หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 ผลการประเมินโดยรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D.= 0.54)

คำสำคัญ : การใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL); อริยสัจ 4; เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The objectives of this study were to: 1) develop academic achievement by using problem-based techniques (PBL) according to the Four Noble Truths in social studies, religion and culture, on religion and lifestyle. of students in Grade 6 at Ban Hua Na Kham School, the value meets the criteria of 80 percent. 2) Compare academic achievement. Before studying and after studying using problem-based techniques (PBL) according to the Four Noble Truths in Social Studies, Religion and Culture, on religion and lifestyle. of students in Grade 6 at Ban Hua Na Kham School, 3) study the satisfaction of Grade 6 students with learning management using problem-based techniques (PBL) according to the principles of the Four Noble Truths. Tools used in the study include: 1) management plan Learn to develop academic achievement by using problem-based techniques (PBL) according to the Four Noble Truths in Social Studies, Religion, and Culture for Grade 6 students at Ban Hua Na Kham School, 3 learning plans. 2) Achievement measurement for social studies, religion and culture, with 4 multiple choice options, 30 questions before class, 30 questions after class. 3) Satisfaction assessment form for learning management. Using problem-based techniques (PBL) according to the Four Noble Truths, totaling 20 items.

The results of the study found that:

1. Learning management using problem-based techniques (PBL) according to the Four Noble Truths in social studies, religion, and culture for primary school students. Year 6 Ban Hua Na Kham School, the achievement was 83.18 percent, which is higher than the specified criteria of 80 percent.

2. Academic achievement from organizing learning using problem-based techniques (PBL) according to the principles of the Four Noble Truths in social studies, religion, and culture. of students in Grade 6 at Ban Hua Na Kham School, it was found that the mean and standard deviation represent academic achievement. Have a higher score and from the t-test, it was found that the test scores before studying have a mean of ($\bar{X} = 22.97$, SD = 2.25) and a post-test has a mean of ($\bar{X} = 33.27$, SD = 2.20). They are significantly different at the .05 level. Established assumptions.

3. Student satisfaction with learning management using problem-based techniques (PBL) according to the Four Noble Truths in Social Studies, Religion, and Culture for Grade 6 students at Ban Hua Na Kham School, it was found that student satisfaction After organizing learning using problem-based techniques (PBL) according to the Four Noble Truths, overall evaluation results the mean is at a high level ($\bar{X} = 4.34$, SD= 0.54).

Keywords: Problem-Based Learning (PBL); The Four noble Truths; Comparing academic achievements

1. บทนำ

การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ลักษณะของปัญหาในการจัดการเรียนรู้การเตรียมตัวของครูก่อนการ จัดการเรียนรู้ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้การ ประเมินผลการเรียนรู้และบทบาทของครูในการจัดการ เรียนรู้ การเรียนรู้ที่เน้นในสิ่งที่ผู้เรียนอยากเรียนรู้เกี่ยวข้องกับบทเรียน อาจเป็นปัญหาของตนเอง หรือปัญหาของกลุ่ม ซึ่งครูจะต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียน ตามความเหมาะสม จากนั้นครูและเด็กร่วมกันคิดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับปัญหานั้น โดยปัญหาที่ จะนำมาใช้ในการจัดการ เรียนรู้บางครั้งอาจเป็นปัญหาของสังคมที่ครูเป็นผู้กระตุ้นให้คิดจาก สถานการณ์ข่าว เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น จะเน้นที่ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และต้องเรียนรู้ จากการเรียน (learning to learn) เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในกลุ่ม การ ปฏิบัติและการเรียนรู้ ร่วมกัน (Collaborative Learning) นำไปสู่การค้นคว้าหาคำตอบหรือสร้างความรู้ใหม่บนฐานความรู้ เดิมที่ผู้เรียนมีมาก่อนหน้านี้จุดมุ่งหมายเพื่อฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบให้แก่นักเรียน โดยจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา การคิด สร้างสรรค์คิดวิจารณ์ การสืบค้นและรวบรวมข้อมูล กระบวนการกลุ่ม การบันทึกและการ อภิปรายในหลักธรรมอริยสัจ หมายถึง ความจริงอันประเสริฐ 4 ประการ อันเป็นหลักคำ สอนสำคัญของพระพุทธศาสนาที่กระบวนการแก้ปัญหา ได้ดังนี้ ปัญหา : ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) ความจริงที่ว่าด้วยความทุกข์ คือ ความไม่สบายกาย ไม่ สบายใจ มนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ ต่างก็มีความทุกข์ด้วยกันทั้งนั้น ความทุกข์จึงเกิด ขึ้นกับใครก็ได้ทุกขณะ เราจึงไม่ควรประมาทและพร้อมที่จะเผชิญหน้ากับความจริงของทุกขนั้น ๆ ความทุกข์เกิดขึ้นที่ไหน และมีกระบวนการเกิดขึ้นได้อย่างไร ฉะนั้น ความสุขและความทุกข์ของ คนเรานั้นเกิดขึ้นที่กายและที่ใจ เมื่อมีการกระทำเกิดขึ้น หรือมีพฤติกรรมเกิดขึ้น และเมื่อการกระทำนั้นผ่านไปแล้ว บางทีก็ทำให้เกิดความสุขและความทุกข์ได้เช่น จดจำการกระทำนั้น ได้และได้นึกคิด เกี่ยวกับการกระทำนั้น ทำให้เกิดความไม่พอใจ เกิดความแค้นใจ เกิดความโศกเศร้าใจ เป็นต้น เรียกว่า ความ ทุกข์ สาเหตุ : สมุทัย (หลักธรรมที่ควรละ) ความจริงที่ว่าด้วยเหตุให้เกิดทุกข์คือ เหตุเกิดแห่งความทุกข์เพราะความทุกข์หรือ ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นมีสาเหตุเกิดจากอะไรบางอย่างไม่ได้เกิดขึ้นลอย ๆ โดยไม่มีเหตุหลักธรรมที่ควรละ เพื่อไม่ให้เกิดทุกข์ ต่างๆที่ควรรู้ วิธีการแก้ไขปัญหา : นิโรธ (หลักธรรมที่ทำให้บรรลุ) ความจริงที่ว่าด้วยความดับทุกข์ คือ ความดับทุกข์หรือดับ ปัญหาต่าง ๆ พุทธศาสนามีหลักคำสอนเกี่ยวกับเรื่องความสุขมากมาย จุดหมายสูงสุด คือ นิพพาน เป็นบรมสุขที่สูงที่สุด แบ่ง ออกเป็น สามิสุข คือ ความสุขทางกายที่เกิดจากวัตถุภายนอก เรียกว่า กามสุข คือความสุขที่เกิด ประสาทสัมผัสทั้ง 5 (ตา หู จมูก ลิ้น กาย) ทำให้เกิดความพอใจ เป็นความสุขของคนทั่วไป นิรามิสุข คือ ความสุขที่ไม่อิงอาศัยวัตถุภายนอก เรียกว่า ความสุขทางใจ ความสุขประเภทนี้มีตั้งแต่ ขั้นต่ำสุดไปจนถึงสูงสุด คือ นิพพาน ความสุขขั้นต่ำ คือ การได้รับอบอุ่นจากพ่อแม่ ความไม่มีศัตรู ไม่มีผู้เกลียดชัง มีผู้ให้ความรักใคร่ นับถือ ยกย่องสรรเสริญ ไม่คิดร้ายต่อใคร ไม่มีความวิตกกังวล ไม่ หวาดระแวง ไม่คิดฟุ้งซ่าน การดำเนินการ : มรรค (หลักธรรมที่ควรเจริญ หรือทำให้เกิดขึ้น) ความจริงที่ว่าด้วยทางแห่ง ความ ดับทุกข์) มรรค คือ ข้อปฏิบัติที่ทำให้พ้นจากความทุกข์หรือปัญหาต่างๆ เช่น มัชฌิมาปฏิปทา มี 8 ประการ 1. การมีกัลยาณมิตร คือการมีเพื่อนที่ดีที่แนะนำประโยชน์ 2. ความถึงพร้อมด้วยศีล คือ การมีวินัย มีระเบียบในชีวิตของตนและการอยู่ร่วมกัน 3. ความถึงพร้อมด้วยฉันทะ คือ ความพอใจใฝ่รักในปัญญา ในจริยธรรม ใฝ่รู้ความจริง และใฝ่ในความดี 4. ความถึงพร้อมด้วยการ ที่จะฝึกฝนพัฒนาด้านการรู้จักฝึกฝนพัฒนาด้าน 5. ความถึงพร้อมด้วยทวิญญู คือ การยึดถือ เชื่อถือในหลักการและมีความเห็น ความเข้าใจ พื้นฐานที่มองเห็นสิ่งทั้งหลายตามเหตุผล 6. ความถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาท คือ มีความกระตือรือร้นอยู่เสมอ เห็นคุณค่าของกาลเวลา เห็นความเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่กระตุ้นเตือนให้เร่งรัดการค้นคว้าให้เข้าถึงความจริงหรือในการทำชีวิตที่ ดีงามให้สำเร็จ 7. การรู้จักใช้ความคิดที่ถูกวิธีคิดเป็น คิดอย่างมีระเบียบ รู้จักคิดพิจารณา เพื่อนำมาใช้พัฒนาตนให้ก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป เรียกว่า โยนิโสมนสิการ

ดังนั้น ผู้ศึกษาวิจัยจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อทำความเข้าใจกับปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยใช้ปัญหา เป็นฐาน (Problem-Based Learning) และ หลักธรรมอริยสัจ 4 ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนบ้านห้วยน้ำคำ อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ กระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้อย่างอิสระ เน้นการทำงานกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการสื่อสารที่ดีเข้าใจผู้อื่นมากขึ้น และยังมีอิสระในการค้นคว้าหาข้อมูล เพื่อมาตอบโจทย์ปัญหาที่ผู้สอนสร้างขึ้น การได้มีอิสระในการค้นหาคำตอบหรือข้อมูลจะ ส่งผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกัน ส่งผลให้มีการพัฒนาทักษะด้านการคิด และความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ได้โดยตรงอีกด้วย นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และเป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ สูงขึ้น และยังเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นนวัตกรรมสำคัญที่จะพัฒนาการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพ

จากสภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2566 พบว่าทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน มีคะแนน เฉลี่ยค่อนข้างต่ำกว่าทักษะอื่น ๆ ซึ่งสาเหตุอาจมาจากหลาย ประการด้านสภาพแวดล้อมสภาพแวดล้อม และสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน มีอยู่อย่างหลากหลาย แต่มีการใช้งานอย่างไม่ ถูกต้อง และไม่ให้ความสำคัญ ด้านผู้เรียน เข้าถึงการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนในปริมาณน้อย ขาดการแก้ปัญหาวิธีการใช้ การ เข้าถึงเทคโนโลยีความเข้าใจ ตลอดจนบริบททางครอบครัว และความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้านผู้สอน ขาดเตรียมการสอน เนื่องภาระงานในหน้าที่อื่น ๆ ที่ต้องต้องรับผิดชอบ

ผู้ศึกษาในฐานะครูผู้สอน จึงต้องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำคำ อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น ตามบริบทสถานศึกษา ประกอบกับชุมชนที่อยู่ใกล้ขีดธรรมชาติสภาพแวดล้อมของผู้เรียนเอื้ออำนวยต่อการ เรียน ในการพัฒนาต่อยอดทางสังคมให้กับผู้เรียน มีระบบการคิดที่ดีมีเหตุผลมากขึ้น มีความร่วมมือระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เพื่อผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียน และการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขในสังคม

จากสภาพปัญหาที่พบผู้ศึกษาในฐานะครูผู้สอน จึงต้องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำคำ ผู้ศึกษาจึงได้ ศึกษาการจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 และ การใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) ที่มีกระบวนการคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน โดยสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ พร้อมทั้งสร้างบทเรียนแบบทดสอบ และแบบประเมินผล เพื่อพัฒนาศักยภาพทางด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น และเป็นไปตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ยังเป็นการ สนับสนุนให้เด็กนักเรียนมีความ อยากรู้อยากเรียน เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และสามารถ นำแบบฝึกทักษะไปพัฒนาปรับใช้การเรียนการสอนใน รายวิชาอื่น ๆ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องศาสนากับการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำคำ ให้มีค่าตาม เกณฑ์ร้อยละ 80

2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลัก อริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องศาสนากับการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน บ้านห้วยน้ำคำ

2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4

3. วิธีดำเนินการศึกษา

3.1 วิธีดำเนินการศึกษา

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการทดลองสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 ด้วยตนเองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 ห้อง จำนวนนักเรียน 30 คน ใช้เวลาในการทดลอง 3 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยมีขั้นตอนการดำเนินการศึกษา ดังนี้

3.1.1 ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 เรื่อง ศาสนากับการดำเนินชีวิต โดยแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น จำนวน 30 ข้อ

3.1.2 ดำเนินการสอนตามตารางการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ศาสนากับการดำเนินชีวิต โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 ระหว่างวันที่ พฤศจิกายน ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2566

3.1.3 เมื่อดำเนินการสอนครบทุกแผนแล้ว ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 เรื่อง ศาสนากับการดำเนินชีวิต ชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

3.2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำคำ อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 4 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 ส่วน ตามลักษณะการใช้ดังนี้

3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ศาสนากับการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำคำ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	จำนวนเวลาเรียน (ชม.)
1	แบบอย่างการทำความดี	1
2	การพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนา	1
3	ศาสนสถานและการปฏิบัติตนที่เหมาะสมเมื่ออยู่ในศาสนสถาน	1
รวม 2 แผนการจัดการเรียนรู้		3 ชั่วโมง

โดยมีขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 มี 5 ขั้นตอน ดัง ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การกำหนดขั้นตอนกิจกรรมการสอน บูรณาการอริยสัจ 4

ขั้นตอนการสอน	แนวทาง/เนื้อหาการสอน/กิจกรรม	หลักอริยสัจ 4
ขั้นที่ 1	ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียน เชื่อมโยงความรู้เก่ามาสู่ความรู้ใหม่ วัตถุประสงค์เนื้อหาและวิธีการเรียน ทดสอบก่อนเรียน วัดความรู้พื้นฐานของ ผู้เรียน ก่อนสอนจริง	ทุกข์ คือ การตั้งปัญหาให้เกิดขึ้นตามเนื้อหาที่จะเรียน
ขั้นที่ 2	ตั้งหัวข้อปัญหา เพื่อการค้นพบ สืบแสวงหา เหตุ ผล	
ขั้นที่ 3	กิจกรรมสร้างองค์ความรู้ จากปัญหาที่ตั้งไว้ สืบค้น ด้วยวิธีการที่หลากหลายที่ผู้เรียนจะหาได้ เกิดปฏิสัมพันธ์แบบกลุ่มผู้เรียน ครูคอยให้กำลังใจ อำนวยความสะดวก สนับสนุนความคิดและชักนำเข้าความรู้ที่ถูกต้อง ผู้เรียนขยายผลความรู้ต่อเนื่อง และการแก้ไขสถานการณ์	สมุทัยคือ เชื่อมโยงความรู้เก่ากับความรู้ใหม่ที่จะเกิดขึ้นในกิจกรรมการเรียน
ขั้นที่ 4	ผู้เรียน สร้างผังความคิด (Mind mapping) เชื่อมโยงระดมสมอง เกิดกระบวนการกลุ่มครูแนะนำ การสร้างผังความคิดที่ถูกต้อง คือ ของเส้น หัวข้อหลักหลากหลาย หัวข้อรอง และข้อมูลย่อย	นิโรธ คือ วิธีการแสวงหาความรู้ของผู้เรียน ที่มีความคิดที่หลากหลาย
ขั้นที่ 5	ได้การสรุปผล ผังความคิดที่หลากหลาย เกิดความจำระยะยาว และปรับตามสถานการณ์ได้ ผู้เรียนนำเสนอจากสิ่งที่ได้เรียนรู้ผู้สอน ทดสอบหลังเรียนประจำหน่วยการเรียนรู้	มรรค คือ ผลที่เกิดขึ้น ผู้เรียนมีการลำดับความคิดได้ การยอมรับความคิดเห็น และความแตกต่างระหว่างบุคคลภายใน ชั้นเรียน การช่วยเหลือ การ แก้ปัญหา กล้าเผชิญสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

3.3.2 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องศาสนากับการดำเนินชีวิต เป็นแบบ ปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ กำหนดการให้ค่าคะแนน คือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน

3.3.3 แบบประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 จำนวน 20 ข้อ

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการปฏิบัติการในชั้นเรียน (Action Research) ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำคำ และความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนเรียนรู้โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำคำ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 30 คน

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 การตรวจสอบเครื่องมือสำหรับศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

3.6.1.1 ตรวจสอบคุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำคำ ได้แก่ ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity)

3.6.1.2 ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ศาสนากับการดำเนินชีวิต ได้แก่ ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ ค่าความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) จากสูตร KR- 20

3.6.1.3 ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินความพึงพอใจ โดยหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ความพึงพอใจ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พิสนุ พงศ์ศรี, 2551)

3.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

3.6.2.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องศาสนากับการดำเนินชีวิต ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำคำ ก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้ t-test for Dependent Sample

3.6.2.2 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 โดยกำหนดค่าระดับความพึงพอใจแต่ละช่วงคะแนนและความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพจากแบบสอบถามความพึงพอใจ

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

โดยให้ค่าความเหมาะสมเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไปจึงถือว่าเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจที่ใช้ได้ในระดับดีมาก

4. ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องศาสนากับการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำคำ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำเสนอ ดังนี้

ตอนที่ 1 การหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องศาสนากับการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำคำ ให้มีค่าตามเกณฑ์ร้อยละ 80

ตารางที่ 3 ตารางแสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละของการหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องศาสนากับการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำคำ ให้มีค่าตามเกณฑ์ร้อยละ 80

การทดสอบ		N	$\bar{x}$	S.D.	ร้อยละ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ก่อนเรียน	30	22.97	2.25	57.43
	หลังเรียน	30	33.27	2.20	83.18

จากตาราง 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องศาสนากับการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำคำ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 22.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.25 คิดเป็นร้อยละ 57.43 และมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 33.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.20 คิดเป็นร้อยละ 83.18

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องศาสนากับการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำคำ พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ทางกรเรียนโดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องศาสนากับการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำคำ ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.25 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 33.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.20 ค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนนหลังเรียนและก่อนเรียน เท่ากับ 10.30

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องศาสนากับการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำคำ

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	$\bar{x}$	S.D.	D	t	Df	Sig.(1-tailed)
ก่อนเรียน	30	22.97	2.25	10.30	29.75*	29	0.000
หลังเรียน	30	33.27	2.20				

* ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องศาสนากับการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยน้ำคำ มีผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.25 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 33.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.20 มีความก้าวหน้าเฉลี่ยของนักเรียนเท่ากับ 10.30 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนโดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องศาสนากับการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยนาคำ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน เป็นรายด้าน 4 ด้าน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ที่มีต่อการจัดการเรียนโดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องศาสนากับการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยนาคำ โดยรวม 4 ด้านดังต่อไปนี้

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	ลำดับที่
1	ด้านที่ 1 ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้	4.15	0.68	มาก	2
2	ด้านที่ 2 ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	4.41	0.57	มาก	1
3	ด้านที่ 3 ด้านคุณลักษณะครูผู้สอน	4.07	0.73	มาก	3
4	ด้านที่ 4 ด้านการสร้างบรรยากาศเพื่อการเรียนรู้	4.05	0.71	มาก	4
รวม		4.34	0.54	มาก	

จากตาราง 5 พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนโดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องศาสนากับการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยนาคำ ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D.= 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุด โดยแบ่งในแต่ละด้านดังนี้ ด้านที่ 2 ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.57) ด้านที่ 1 ด้านสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.68) ด้านที่ 3 ด้านคุณลักษณะครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.07$, S.D.= 0.73) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในด้านที่ 4 ด้านการสร้างบรรยากาศเพื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.05$, S.D.= 0.71) ตามลำดับ

5. การอภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

5.1 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องศาสนากับการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยนาคำ มีผลสัมฤทธิ์เท่ากับ 83.18 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 22.97 คิดเป็นร้อยละ 57.43 เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้เพิ่มเติมทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 33.27 คิดเป็นร้อยละ 83.18 แสดงว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องศาสนากับการดำเนินชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยนาคำ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษา มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 80 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สามารถทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการคิดแก้ปัญหา การแยกองค์ประกอบโครงสร้างของปัญหาจากเหตุผลหลัก เหตุผลรอง และข้อมูลส่วนย่อย มีการสร้างระบบการทำงานร่วมกัน

การแบ่งภาระงาน การรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง ทักษะการสืบค้นข้อมูล การเรียบเรียงข้อมูล ความสามัคคี กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็นที่เป็นไปในทางที่เหมาะสม ผู้เรียนมีการตัดสินใจด้วยเหตุผลมากขึ้น ส่งผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ซึ่งพบว่ามีความสอดคล้องกับ (ภัทราวดี มากมี 2565) ได้กล่าวสรุปว่า การเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หรือ PBL ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา และคิดอย่างสร้างสรรค์ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและได้ลงมือปฏิบัติมากขึ้น แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งทรัพยากรเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา การที่ผู้เรียนต้องหาความรู้อย่างต่อเนื่อง ทำให้การเรียนรู้เป็นกระบวนการตลอดชีวิต (Lifelong process) เพราะความรู้เก่า จะถูกนำมาเชื่อมโยง ให้เข้ากับความรู้ใหม่ตลอดเวลา จึงทำให้ผู้เรียนเป็นคนไม่ล้าหลัง ทันเหตุการณ์ ทันโลก และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมโลกในอนาคตได้อย่างดีที่สุด และการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานนั้นเหมาะสมกับรายวิชา ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ และทักษะการคิดขั้นสูงให้กับผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน ที่สำคัญผู้เรียนควรมีพื้นฐานความรู้ หรือประสบการณ์มาบ้างจะช่วยให้การเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานราบรื่นมากยิ่งขึ้น และผลการศึกษาพบว่า มีความ สอดคล้องกับ (วาสนา จินดาสวัสดิ์ ,สิน งามประโคน และพีรวัฒน์ ชัยสุข 2565) ได้กล่าวสรุปว่า กระบวนการทางการคิดที่เป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกคนต้องใช้ในชีวิตประจำวัน ถ้าทุกคนได้รับการฝึกให้รู้วิธีการคิดแก้ปัญหาอยู่เสมอ ยิ่งถ้าสามารถนำหลักอริยสัจ 4 ไปใช้ในการเรียนการสอน การปฏิบัติฝึกฝน จนเป็นนิสัย ย่อมเป็นประโยชน์แก่ผู้ได้รับการฝึกฝน บุคคลที่ประสบกับปัญหาต่าง ๆ แล้ว สามารถหาแนวทางในการแก้ปัญหาจนประสบความสำเร็จได้ ย่อมประสบผลสำเร็จ ส่วนนวัตกรรมการเรียนการสอนตาม หลักอริยสัจ 4 เป็นหลักการสอนที่พระพุทธเจ้าทรงใช้สอนพุทธบริษัท 4 มานานแล้ว แต่ยังไม่ทันสมัยและเหมาะสมกับการนำมาประยุกต์ใช้ สำหรับการเรียนการสอนและการนำไปแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ให้มีความสุขได้ทุกสถานการณ์เพราะหลักอริยสัจ 4 เป็นชุดความรู้ที่มีคุณค่าที่สุด ซึ่งในทางพระพุทธศาสนา เรียกว่า ชุดองค์ความรู้ที่ประเสริฐ

5.2 จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องศาสนากับการดำเนินชีวิต พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นได้ ผ่านการวางแผนบทเรียนให้ถูกต้อง มีระบบ โดยมีการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) และดำเนินตามขั้นตอนปัญหาเป็นฐานอย่างมีระบบ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนฝึกการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และยังเน้นกระบวนการเรียนแบบกลุ่ม ให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ฝึกความรับผิดชอบ สามารถแบ่งหน้าที่กันเองได้ โดยมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามจริง ซึ่งผู้เรียนมีผลงานที่น่ายอมรับและบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนด ซึ่งพบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ธีรภัทร์ นิตยกุลเศรษฐ์ 2563) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน เรื่อง ประเด็นสำคัญ ทางประวัติศาสตร์ไทย กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปัญหา เป็นฐาน เรื่อง ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการศึกษายังพบว่า มีความสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ (พระมหาประเสริฐ ขาติเมธี (โนโธสง) 2561) ได้ศึกษา การใช้วิธีสอนแบบอริยสัจสี่ ในสาระพระพุทธศาสนา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหลักร้อย จังหวัดนครราชสีมา และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการใช้วิธีสอนแบบอริยสัจสี่ ในสาระพระพุทธศาสนา หน่วยการเรียนรู้เรื่อง ศาสนพิธี พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

6.1.1 ครูผู้สอนที่จะนำแผนการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตาม หลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีข้อจำกัดด้านเวลา ในการจัดการ เรียนการสอน เนื่องจากเป็นชั้นเรียนที่มีกิจกรรมเข้ามามาก อาจทำให้เวลาในการเรียนไม่พอต่อการ พัฒนาการคิด แต่ถ้าหากจัดสรรเวลาเหมาะสม แผนการจัดการ เรียนรู้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการพัฒนาผู้เรียน

6.1.2 การนำแผนการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตาม หลักอริยสัจ 4 ต้องคำนึงถึงวัยของผู้เรียน สื่อการสอนควรมีความพร้อม สำหรับการเลือกปัญหาหรือ สถานการณ์ควรเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวผู้เรียนและหลากหลาย คำตอบไม่ควรตายตัวหรือมีคำตอบอยู่มากกว่าหนึ่งคำตอบ ครูผู้สอนควรกระตุ้นอยู่เป็นระยะ ๆ จะทำให้การจัดการเรียนรู้ไม่น่าเบื่อ และผู้เรียนให้ความร่วมมือในการเรียนรู้

6.1.3 ครูผู้สอนควรนำแผนการจัดการเรียนรู้โดยปัญหาเป็นฐาน ไปประยุกต์ใช้กับสาระ อื่น ๆ ที่มีอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พร้อมทั้งบูรณาการกับรายวิชา กลุ่มสาระอื่นๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการ กระบวนการคิดที่ต่อเนื่อง จะส่งผลให้การการคิด การมอง ปัญหา การระบุแนวทางแก้ปัญหาเป็นระบบมากยิ่งขึ้น

6.1.4 ควรมีการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้และทักษะ กระบวนการทำงาน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีแรงกระตุ้นที่จะปรับปรุงและพัฒนางานให้ดีขึ้น

6.1.5 โรงเรียนหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบควรส่งเสริมหรือจัดอบรมเผยแพร่การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดย ใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตาม หลักอริยสัจ 4 ให้แพร่หลายมากขึ้น

6.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

6.2.1 ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลัก อริยสัจ 4 ในรายวิชาอื่น ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หรือเนื้อหาอื่น และระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อศึกษาพัฒนา ทางการเรียนรู้ต่อเนื่อง

6.2.2 ควรพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อส่งเสริม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปปรับใช้กับการจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่น เพื่อให้เกิด ความต่อเนื่องและหลากหลายของข้อมูล

6.2.3 ควรมีการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) ตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาการกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

7. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2558). **พื้นฐานการวิจัยทางการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 7). มหาสารคาม
- พิสนุ พองศรี. (2551). **วิจัยชั้นเรียนหลักการและเทคนิคปฏิบัติ**. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- ไพโรจน์ คะเซนทร์. (2556). (มปป) **การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** สืบค้น จาก www.wattoongpel.comSarawichakarn/wichakarn/1-10 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน10.pdf
- ภัทราวดี มากมี. (2554). **การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน**. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์นเอเชีย, 5(1).

- ธีรภัทร์ นิตยกุลเศรษฐ์. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน เรื่อง ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทย กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พระมหาประเสริฐ ขาดเมธี (โนไธสง). (2561). การใช้วิธีสอนแบบอริยสัจสี่ ในสาระพระพุทธศาสนา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหลักร้อย จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ศิริพร จันลา. (2560). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Arends Richard I. (1987), **Learning to Teach**. 4th ed. New Jersaey: McGraw” Hill. Barrow, Haward S. 1985. **How to Design a Problem Based Curriculum for the Preclinical Years**. New York: Springer Publishing.
- Jason A. Orozco, Rosanelia T. Yangco. (2016). Problem-Based Learning: Effects on Critical and Creative Thinking Skills in Biology. **The Asian Journal of Biology Education**, 9, December.
- Joyce, B, & Weil, M. (1996). **Model of teaching**. 5th ed. Boston: Allyn and Bacon.
- Likert Rensis A. (1961). **New Patterns of Management**. New York: McGraw-Hill Book Company Inc.